

VI. Miscellanea

1. Ś. P. STANISŁAW ZALESKI

Dnia 10 lipca 1934 r. zmarł ś. p. Stanisław Zaleski, Sędzia Sądu Najwyższego i Dyrektor Departamentu Ustawodawczego w Ministerstwie Sprawiedliwości.

Ś. p. Stanisław Zaleski urodził się w Płocku w 1882 r. Po ukończeniu studjów prawnych w Uniwersytecie Warszawskim i Odeskim wstąpił do służby sądowniczej, z której w 1912 r. przeszedł do adwokatury. Z chwilą odrodzenia się sądownictwa polskiego staje w 1917 roku w jego szeregach i kolejno piastuje stanowiska sędziego Sądu Okręgowego w Płocku, prokuratora Sądu Okręgowego w Piotrkowie, podprokuratora i sędziego Sądu Najwyższego. Z początkiem 1932 r. powołany zostaje na stanowisku dyrektora Departamentu Ustawodawczego Ministerstwa Sprawiedliwości.

Na tem ostatniem stanowisku ś. p. sędzia Zaleski bierze udział w pracach poświadczonych kodeksowi karnemu i prawu o wykroczeniach, obu procedurom cywilnej i karnej oraz prawu o ustroju sądów powszechnych, prawu o adwokaturze i notariacie, kodeksowi zobowiązań i kodeksowi handlowemu.

W latach 1931 i 1932 ś. p. sędzia Zaleski prowadził dział przeglądu orzecznictwa Sądu Najwyższego (b. zabór rosyjski) w Ruchu Prawniczym, Ekonomicznym i Socjologicznym.

Uzbrojony w dużą wiedzę prawniczą oraz bogate doświadczenie sędziego, prokuratora i adwokata ś. p. sędzia Zaleski wierzył, że „pojąć i zrozumieć prawo można tylko przy socjologicznem jego ujęciu t. zn. przy zwróceniu uwagi na jego istotę, na jego treść kulturalno-życiową, że przy stosowaniu prawa sama ocena formalno-prawna nie wystarcza, niezbędne są ponadto i oceny inne: gospodarcze, moralne, społeczne i państwowe. Dopiero takie wszechstronne wartościowanie socjologiczne normy prawnej w odniesieniu do danego konkretnego stosunku prawnego jest w stanie wy dobyć z normy jej rzeczywistą treść życiowo-kulturalną i dać zgodne z życiowemi celami prawa rozstrzygnięcia". Słowa te napisał w głębokim artykule pod tytułem: „Dwa kryzysy — kryzys prawa i sądownictwa oraz kryzys gospodarczy”, w którym poddał surowej krytyce współczesną doktrynę prawną, jak i orzecznictwo, zarzucając im, że zapoznały społeczną istotę prawa, jego cele i zadania. Rozumiał ś. p. sędzia Zaleski, że prawo musi się dostosować do

wartkiego prądu życia, jeżeli nie ma zaprzeczyć własnemu celowi i stać się przeszkodą w rozwoju kulturalnym ludzkości. Ta dynamika prawa musi być jednak oparta na niewzruszonych zasadach sprawiedliwości i równości.

Przez śmierć ś. p. Zaleskiego rodzina prawnicza, w szczególności rodzina sądownictwa poniosła bolesną stratę. Umarł znakomity prawnik, który w okresie powstawania nowych poglądów na zadanie prawa i wymiaru sprawiedliwości w Państwie, był tych poglądów wyznawcą w sensie jak najlepszym. Dla najbliższych zaś współpracowników ś. p. sędziego Zaleskiego w Departamencie Ustawodawczym Ministra Sprawiedliwości śmierć jego stanowi podwójnie bolesną stratę. Oprócz światłego kierownika odszedł od nich Człowiek o wielkich zaletach serca i charakteru, który w trudnej i odpowiedzialnej pracy ustawodawczej potrafił wytworzyć tak korzystną dla tej pracy atmosferę prawdziwej i szczerzej przyjaźni.

Cześć Jego Pamięci! *Mieczysław Wyderko* (Warszawa)

2. ÓSMY MIĘDZYNARODOWY KONGRES FILOZOFICZNY W PRADZE

Zagadnienia z filozofii nauk społeczno-politycznych

W pierwszej połowie września odbył się w Pradze ósmy międzynarodowy kongres filozoficzny, który różnił się znacznie od wszystkich poprzednich tem, iż był poświęcony przeważnie tak zwanej filozofii praktycznej, dotyczącej zagadnień życia społecznego i politycznego, i poruszył szereg najbardziej aktualnych kwestyj z tej dziedziny. Fakt, iż kongres ten odbywał się w Pradze, wpłynął silnie na to specyficzne zabarwienie obrad kongresu, filozofowie bowiem czeskiej, podobnie jak i wielu innych, zaliczają również socjologię do nauk filozoficznych. Sam przecież prezydent republiki czeskiej Masaryk był profesorem filozofii i socjologii. Komitet organizacyjny kongresu ma prawo nadać mu taki charakter, jaki uznaje za stosowny. Wybór miejsca zjazdu wpływa na skład komitetu miejscowego, Czesi zaś wyzyskali w całej pełni ten fakt, iż na ostatnim kongresie w Oxfordzie w r. 1930, jako przyszłe miejsce kongresu wybrano Pragę, i przystosowali wygląd kongresu wyłącznie do swojego sposobu pojmowania filozofii. Poznawcze zagadnienia teoretyczne zostały prawie zupełnie z głównych obrad kongresu usunięte, gdyż na tem polu filozofia czeska nie miała pola do popisu.

Posiedzenia kongresu dzieliły się, jak to zwykle bywa, na plenarne i sekcyjne. Na plenarnych przemawiali dwaj mówcy, reprezentujący najczęściej dwa wprost przeciwne obozy, poczem zaczęła się bardzo ożywiona dyskusja. Jako tematy posiedzeń plenarnych wysunął kongres następujące zagadnienia: 1. granice poznania przyrodniczego, 2. stanowisko opisowne i normatywne w naukach społecznych, 3. religia i filozofja, 4. Kryzys współczesnej demokracji, 5. misja filozofji w naszych czasach. Jako mówcy plenarni przemawiali tylko filozofowie niemieccy, francuscy, włoscy i amerykańscy. Referatów polskich na posiedzenia plenarne nie przyjęto, pomimo że i w Polsce znalazłoby się wiele wybitnych specjalistów od wyżej wymienionych zagadnień i pomimo, iż na ostatnim kongresie w Oxfordzie było kilka polskich odczytów przyjętych na posiedzenia plenarne.

W sprawozdaniu obecnem pozwolimy sobie zwrócić bliższą uwagę na tematy społeczno-polityczne grupy drugiej i czwartej, którym obok dwu posiedzeń plenarnych były także poświęcone dwie osobne sekcje odczytowe. Jako mówcy plenarni tematu drugiego, dotyczącego normy i opisu w naukach społecznych byli wyznaczeni: Willy Hellpach, prof. z Heidelberga, były minister oświaty ks. badeńskiego oraz prof. z Chicago V. T. Smith. Pierwszy reprezentował poniekąd w swoich poglądach socjologicznych oficjalne Niemcy, drugi bronił amerykańskiej demokracji. Według Hellpacha centralnym przedmiotem socjologii jest lud jako fakt natury, jako pewna postać duchowa i zarazem jako twór woli. Jako fakt natury wyrasta on z popędu do życia zbiorowego, buduje się na substancji rodowej i rasowej, natomiast przez wytworzenie się języka i pojęć prawnych przybiera on pewną postać duchową. Wola twórcza znajduje swój wyraz w jednostkach kierujących, w organizacji państwowej, w gotowości wszystkich do poddania się jednostkom kierującym. Państwo nie jest czemś różnem od oblicza kultury duchowej swojego ludu i dlatego wszelka rzetelna kultura jest nietolerancyjna. Imperjalizm kulturalny, wychodzący poza życie ludu, z którego wzięł początek, nosi w sobie zarodek upadku tego ludu. Hellenizm był końcem kultury greckiej, i chrześcijaństwo, aby działać twórczo, musiało się już wcześniej rozdzielić na wschodnie i zachodnie, wstąpienie świata germańskiego w krąg kultury chrześcijańskiej zachodu niosło w sobie zarodek przyszłego odpadnięcia w reformacji. — W obronie demokracji podanej przez Smitha uderzył fakt, iż wielką rolę dla uzdrowienia życia zbiorowego przypisywał twórczej wyobraźni, która zdaniem jego podlega często różnym fobjom i manjom.

W dyskusji atakowano przede wszystkim Hellpacha z powodu twierdzeń, iż wszelka kultura jest nietolerancyjna, iż hellenizm był objawem upadku kultury greckiej i za to, że jako centralny przedmiot socjologii brał jednostkę etniczną a nie wielość tych jednostek. Hellpach bronił się co do pierwszego zarzutu ten, że nawet kultury dążące do ekspansji jak chrześcijaństwo i liberalizm były nietolerancyjne. — Ale przecież Hellpach przedstawiał poprzednio sprawy tak, jakgdyby ekskluzywność a nie dążność do ekspansji była niezbędnym warunkiem twórczości kulturalnej.

Odczyty z grupy czwartej, poświęcone kryzysowi współczesnej demokracji wygłoszone były przez Włocha Bodrero i Amerykanina Montague. Emilio Bodrero, prof. z Padwy, przedstawiciel faszyzmu, wystąpił z krytyką demokracji podkreślając, iż liberalny demokratyzm nie umie zaradzić złu kapitalizmu, i że tylko państwo korporacyjne potrafi ujemne strony kapitalizmu gospodarczo i politycznie usunąć. Profesor Montague z Nowego Yorku przyznał, iż demokratyzm w obecnej formie utrzymać się nie da, i że faszyzm oraz komunizm faktycznie może! zatryumfować, jeżeli demokratyzm nie usunie swoich braków. Reformy mają dotyczyć zarówno parlamentaryzmu jakoteż gospodarki kapitalistycznej. Parlamentaryzm winien być uzupełniony przez rodzaj dyktatury płynącej z wyborów (elective dictatorship) a wady życia gospodarczego winne być usunięte przez wprowadzenie gospodarki dwutorowej indywidualistycznej obok kolektywnej. Bezrobotnych należy łączyć w gminy komunistyczne, do której wolno będzie wstąpić każdemu na okres 3 lat, po upływie których można wrócić do życia prywatnego. Owe gminy mają tworzyć rodzaj wysp w społeczeństwie, to znaczy, iż dobra przez nie wytworzone mają być konsumowane wyłącznie przez nie same, aby nie nastąpiło zachwianie cen produktów w otaczającym świecie kapitalistycznym.

W dyskusji jako obrońcy demokracji wystąpili przede wszystkim mówcy francuscy, prof. Sorbonny Wiktor Basch i członek Instytutu Józef Barthélemy; posuwając swój talent oratorski do szczytu, zwalczali przeciwników logiką, dowcipem i złośliwymi docinkami. Faszystowski ustrój korporacyjny uznali za zabytek średniowiecza, który Francja już dawno przezwyciężyła. Obrady nie miały mieć charakteru agitacyjnego, przeciwne kierunki miały być rozpatrywane obiektywnie i rzeczowo, ale temperament ludzi czasem unosił.

Wyżej wymienionym tematом poświęcone były nie tylko dwa posiedzenia plenarne, ale nadto specjalne sekcje, obradujące przez kilka dni. Barthélemy wygłosił też na sekcji kryzysu demokracji jedną z najlepszych mów temu tematowi poświęconych, przyzna-

jąc iż demokracja nie zawsze miała najlepszych ludzi na czele i że główna trudność leży w powiązaniu zasady wolności z zasadą porządku. Uważamy, że dobrze się stało, iż owe kwestje były poruszone na kongresie filozoficznym, ale, jeżeli się zważy, iż socjologowie mają swoje osobne zjazdy, musimy przyznać, iż, jak na kongres filozoficzny za dużo miejsca im poświęcono z uszczerbkiem dla innych tematów i problemów filozoficznych.

Prof. Zygmunt Zawirski (Poznań)

3. MIĘDZYNARODOWY KONGRES PRAWNICZY W RZYMIE

Odbędzie się w dniach 12—16. XI. 1934 międzynarodowy kongres prawniczy w Rzymie z okazji 700-letniej rocznicy wydania dekretalów papieża Grzegorza IX (wyd. 5. IX. 1234) i 1400-letniej rocznicy Kodeksu Justyniańskiego (*Codex repetitae praelectionis*, 16. XI. 534) urządzony przez Instytut Papieski obojga praw pod protektoratem św. Kongregacji Seminarjów i Studjów Uniwersyteckich w Rzymie. Przedmiotem obrad kongresu będą kwestje z dziedziny prawa rzymskiego i kościelnego a w szczególności: Wpływ chrześcijaństwa na rozwój prawa rzymskiego; Stosunek pomiędzy prawem kanonicznym a różnemi prawodawstwami świeckimi; Znaczenie kościoła w dziejach międzynarodowego prawa publicznego i t. p. W kongresie, jak nam wiadomo, ma zamiar wziąć udział i wygłosić odpowiednie referaty szereg uczonych polskich jak romanistów tak i kanonistów. W każdym razie zapowiedziano już dzisiaj czynny udział przedstawicieli odnośnych katedr z Uniwersytetów Jagiellońskiego, Lwowskiego i Lubelskiego.

4. MIĘDZYNARODOWY KONGRES TOMISTYCZNY W POZNANIU

Zagadnienia gospodarcze i prawne

W dniach 28—30 sierpnia 1934 r. odbył się w Poznaniu w murach Uniwersytetu Międzynarodowy Kongres Filozofji Tomistycznej. W tej manifestacji odradzającej się myśli tomistycznej wzięł udział delegaci zagranicy: Wioch, Francji, Szwajcarii, Belgji, Czechosłowacji, Jugosławji oraz oczywiście bardzo licznie reprezentowani przez specjalistów i zainteresowane sfery inteligencji gospodarze — Polacy. Wśród gości znalazły się nazwiska znane: J. Ma-

ritain z Paryża, O. Garrigou-Lagrange z Rzymu i in. Kongres odbył kilka zebrań plenarnych, pozatem obradował w sekcjach: filozofii moralnej i socjologii tomistycznej.

Zakres zagadnień objętych programem kongresu był bardzo szeroki. Program ułożono w ten sposób, by oświetlić i rozważyć pod kątem widzenia zasad Św. Tomasza, którego spadkobiercą jest neotomizm, wszystkie prawie zagadnienia współczesnego życia. Zajmowano się więc zagadnieniami leżącymi w dziedzinach: filozofii dziejów, moralności indywidualnej i społecznej, kultury, ekonomji, socjologii, nauki o państwie, teorii prawa.

Specjalnie szeroko zostały uwzględnione zagadnienia ekonomiczne. Na zebraniu plenarnym mówił O. E. De Rooy, profesor Angelicum w Rzymie, p. t.: „L'économie actuelle, son origine, son avenir”. Wskazawszy na koncentrację, jako na zasadniczą cechę ostatniego okresu gospodarki, omówił szerzej trzy główne grupy czynników, decydujących o stanie współczesnej gospodarki, religijne, polityczne, ekonomiczne, zwracając się przytem przeciw panowaniu egoizmu i opartego na nim liberalizmu. Nakoniec postawił życiu gospodarczemu szereg postulatów, których urzeczywistnienie zapewnić może najlepiej ustrój korporacyjny. W sekcji socjologii tomistycznej znalazły się trzy referaty, zahaczające mniej czy więcej o dziedzinę ekonomji. O. Chomrański T. J. z Krakowa mówił n. t.: „Powrót do podstawowych idei etyki tomistycznej ratunkiem w współczesnym kryzysie społecznym”, prof. Ludwik Górski z Lublina „O własności . . .”, prof. Czesław Strzeszewski z Lublina n. t.: „Zasada cen maksymalnych u św. Tomasza z Akwinu i jej zastosowanie w życiu ekonomiczno - społecznym”. Pierwszy referent O. Chomrański, przedstawił poglądy dość już znane. Stwierdził, że kryzys istnieje nie tylko w dziedzinie gospodarczej, lecz i w innych dziedzinach życia. Główną jego przyczyną jest odwrócenie porządku celowego, zmaterjalizowanie człowieka, nieuznawanie i nieprzestrzeganie hierarchji celów i wartości. Stąd wynikł istniejący chaos, wyjście z niego prowadzi przez powrót do porządku celowego, opartego na idei celu ostatecznego i na prawie naturalnem. Prof. Górski dał w swym referacie subtelną analizę elementów poglądu św. Tomasza na własność. Wyjaśnił istotę rozróżnienia między własnością prywatną a wspólnem użytkowaniem, przedstawił pojęcie sprawiedliwości rozdzielczej jako zasady kierującej w tej dziedzinie, oświetlił pojmowanie prawa własności u św. Tomasza jako prawa abstrakcyjnego, zupełnego. W dalszej części zajął się postulatem uwłaszczenia, udostępnienia własności możliwie największej liczbie ludzi, i jego aktualnem znaczeniem, wskazał na nieprzychylnie stanowisko św. Tomasza dla zbyt wielkiej koncen-

tracji własności, omówił wreszcie ważne pojęcie, wyznaczające granicę między koniecznym używaniem osobistym bogactwa, własności a nadmiarem, odpowiadające jakby dzisiejszemu „standard of life”. Prof. S t r z e s z e w s k i ujął swój referat szerzej, niż to zapowiadał temat. W pierwszej części referatu omówił główne zasady św. Tomasza, odnoszące się do życia gospodarczego, a więc cel życia gospodarczego, istotę i zasady wymiany, obowiązki państwa w tej dziedzinie. Następną część poświęcił przedstawieniu zasady cen maksymalnych, którą można wydedukować z św. Tomasza, ostatnią zaś zastosowaniu obecnemu zasad św. Tomasza, w szczególności jeśli chodzi o zachowanie równości wymiany, o postulat równowagi świadczeń i o cele i granice interwencji państwa.

Do dziedziny prawa odnosił się tylko referat doc. Andrzeja Mycielskiego z Wilna n. t.: „Czem błądzi współczesna nam nauka prawa?” krytykujący pewne współczesne kierunki teorii prawa.

Mgr. L. Całka (Poznań)

5. DZIESIĘCIOLECIE „GŁOSU PRAWA”

Lwowskie czasopismo „Głos Prawa” obchodziło w tym rok pierwsze 10-lecie swego istnienia. Z okazji tej wydano zeszyt pamiątkowy 1924—1934 (kwiecień—maj, nr. 4—5 ex 1934), zapowiadając jednocześnie wydanie osobnej książki pamiątkowej. Drobek 10 lecia „Głosu Prawa” jest bardzo poważny. W ciągu tych lat najlepsi prawnicy polscy — listę ich zawiera zeszyt pamiątkowy — zasilali „Głos Prawa” swojemi pracami. To też odpowiedni poziom pisma — choć nieraz bardzo bojowy — był stale zachowany. W lwiej części zasługą to jest Redaktora „Głosu Prawa” p. Dra A. Lutwaka, który wypisawszy na okładce pisma jako hasła cytat „Lud walczyć musi o prawo jak o mury miasta” (Heraklit z Efezu) wiernie idei tej stara się służyć. Życzymy Mu i „Głosowi Prawa” dalszej owocnej działalności na tym posterunku prawnictwa polskiego.

Redakcja

6. PIŚMIENICTWO SŁOWIAŃSKIE

Polonica

M j e s e ć n i k (Zagrzeb). W zesz. 5 zamieszcza dłuższą recenzję książki Kannna p. t.: „Die polnische Zivilprozessordnung etc.” pióra dr. H. W. W zeszycie 15-tym P r á v n i k ' a (Praga), pomieszczono notatkę o powstaniu Polskiego Komitetu Współpracy Praw-

niczej z krajami słowiańskimi. W tym samym zeszycie oraz 17 zamieszczono w przeglądzie czasopism treść II i III zes. 1934 „Przeglądu Prawa i Administracji” oraz 3-go zes. Ruchu Prawniczego, Ekonomicznego i Socjologicznego”. „Prawny Obzor” (Bratysława) w zes. 5—6 zamieszcza notatki o walnym zjeździe adwokatów polskich (nie odbył się) oraz krótkie sprawozdanie o kongresie radjo-prawniczym w Warszawie, a w przeglądzie czasopism podaje treść „Gazety Sądowej Warszawskiej” nr. 45 i „Prawa” r. 10 nr. 7/8. W „Sociologické Revue” w zes. 1—3 r. V. zamieścił X. doc. Fr. Mirek artykuł p. t. „O ideowych prądach współczesnej młodzieży polskiej”. „Soudcovské Listy” (Praga) w zeszyte 7 i 10 daje w przeglądzie czasopism treść zes. 6, 7—8 „Głosu Sądownictwa” oraz 3 zes. „Ruchu Prawniczego, Ekonomicznego i Socjologicznego”; ponadto komunikat Polskiego Komitetu Współpracy prawniczej z krajami słowiańskimi. W zeszycie 4-tym „Vše h r d u” (Praga) M. Čekowsky zamieścił krótki artykuł o nowym polskim kodeksie handlowym. Autor podkreśla, że polski kodeks handlowy jest opracowany w duchu najlepszych współczesnych kodeksów handlowych (najwięcej szwajcarskiego i niemieckiego), i jest napisany jasno i zrozumiale; w tymże zeszycie zostały omówione książki: 1. Biegeleisena — „Reforma studjów ekonomicznych na wyższych uczelniach”. Recenzent b. przychylnie odnosi się do koncepcyj tam zawartych. Szczególnie podoba mu się projekt „laboratorjów ekonomicznych” t. j. zracjonalizowanych seminarijów, mających na celu powiązanie teorii z praktycznymi zagadnieniami gospodarczemi oraz stworzenie zawodu „doradców gospodarczych” na wzór zawodu adwokackiego i t. p. Przy okazji recenzent podkreśla, że Czechosłowacja nie posiada oddzielnych fakultetów ekonomji — jak Polska lub inne kraje Europy zachodniej. 2. A. Opęchowskiego: „Mała Ententa”. Problem środkowo-europejski ze stanowiska słowiańskiego. Stanowisko autora b. przypadło do gustu recenzentowi. W szczególności niechęć autora książki do Węgrów, oraz krytyka polskiej polityki zagranicznej wobec Słowian i Węgrów.

7. TOWARZYSTWA PRAWNICZE

Towarzystwo Prawnicze w Brześciu nad Bugiem

W dniu 30 czerwca 1934 odbyło się I-sze Walne Zgromadzenie Polskiego Towarzystwa Prawniczego w Brześciu n. Bugiem, na którem wybrano jednomyślnie na prezesa Towarzystwa p. Stanisława Falkowskiego, prezesa Sądu Okręgowego w Pińsku oraz zarząd

z 6-ciu członków, który ukonstytuował się jak następuje: Vice-prezes — p. sędzia Włodzimierz Ciwczyński, sekretarz — p. adwokat Adam Berland, skarbnik — p. adwokat Eugenjusz Wołków, bibliotekarz — p. prokurator Wacław Krzywopisza, członek zarządu — p. prezes Walerjan Lewicki, członek zarządu — p. adwokat Stanisław Orpiszewski.

Polskie Towarzystwo ustawodawstwa kryminalnego

Międzynarodowe Zrzeszenie Prawa Karnego (Association Internationale de Droit Penal) rozpoczęło już przygotowania do IV Kongresu Zrzeszenia, który odbędzie się w Atenach w r. 1936 pod patronatem Rządu Greckiego.

Poszczególne grupy narodowe „Association”, zgodnie z dyrektywami Prezydjum Naczelnego, rozpoczęły już prace nad ustaleniem wykazu swych referentów kongresowych w przedmiocie czterech zagadnień, zamieszczonych na porządku dziennym, a mianowicie:

1. O wymianie międzynarodowej informacyj, dotyczących danych o uprzedniej karalności oskarżonych, 2. czy jest pożądane, aby sędzia mocen był ustalać i karać czyn, który wyraźnie nie podpada pod brzmienie przepisu ustawy, 3. jakich gwarancyj należy udzielić oskarżonym w toku śledztwa, 4. o interwencji władzy sądowej w wykonaniu kar i środków zabezpieczających.

Warunki uczestniczenia w Kongresie Ateńskim są ściśle zgodne z podawanymi już przez Prezydjum Grupy uprzednio do wiadomości publicznej warunkami uczestniczenia w Kongresach: Brukselskim (1926), Bukareszteńskim (1929) i Palermitańskim (1933).

Analogicznie do uprzedniego komunikatu w sprawie trzeciego Kongresu, Prezydjum Grupy Polskiej zaznacza, że Grupa żadnych subsydjów na wyjazd kandydatom na członków Delegacji Polskiej nie udziela i spraw paszportowych dla nich nie załatwia, ograniczając się jedynie do udzielania zaświadczeń o zapisaniu się danego prawnika polskiego na członka Kongresu, względnie o zgłoszeniu przezeń referatu.

Dotychczas zgłosili referaty: W kwestji pierwszej pp. płk. Nagler i doc. Rabinowicz, w kwestji drugiej prof. Glaser, doc. Potulicki i prof. Rappaport, w kwestji trzeciej adw. Lemkin i adw. Niedzielski, w kwestji czwartej sędz. Śliwowski. Ostateczny termin nadsyłania referatów na ręce Prezydjum Grupy Polskiej (Polska Komisja Współpracy Prawniczej Międzynarodowej, gmach Sądu Najwyższego, pl. Krasińskich 5) upływa w dniu 1 lipca r. 1935. Bliższych informacyj o Kongresie Ateńskim udzielają: Biuro Główn-

ne Polskiej Komisji Współpracy Prawniczej Międzynarodowej, czynne dla interesentów we wtorki i piątki (prócz świąt) od godz. 17.30—20-ej, tel. 11-53-18, oraz Biuro Prezydjalne, ul. Krucza 49 m. 6, czynne w środy i czwartki (prócz świąt) od godziny 17.30 do 20-tej tel. 9-75-12.

8. STAŁA DELEGACJA ZRZESZEŃ I INSTYTUCYJ PRAWNICZYCH

Komunikat

Biuro Główne Stałej Delegacji Zrzeszeń i Instytucyj Prawniczych i Polskiej Komisji Współpracy Prawniczej Międzynarodowej uprzejmie prosi o podanie do wiadomości, że od dnia 1 października 1934 w godzinach biurowych (we wtorki i piątki od godz. 17.30 do 20-tej) czynne są po przerwie feryjnej biblioteka i archiwum (ściśle na miejscu w lokalu biura, gmach Sądu Najwyższego, pl. Krasieńskich 5) dostępne dla członków Zrzeszeń i Instytucyj Prawniczych, w Stałej Delegacji reprezentowanych, oraz dla członków Polskiej Komisji Współpracy Prawniczej Międzynarodowej a ponadto dla przedstawicieli władz, nauki prawa, magistratury i palestry. Biblioteka rozporządza 1000 tomów prac z dziedziny prawa porównawczego, zwłaszcza cywilnego i karnego, oraz szeregiem pism prawniczych polskich i obcych. Archiwa w dotychczasowych 20-tu tomach zawierają materiały informacyjne, zwłaszcza nieogłoszone drukiem, dotyczące okresu powstania instytucji państwowych, poświęconych nauce prawa i wymiaru sprawiedliwości. Biblioteka i archiwa są dostępne bez opłat dla przedstawicieli władz, członków Stałej Delegacji i Polskiej Komisji Współpracy-, dla wszystkich pozostałych za opłatą 30 groszy.

9. KONKURSY POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI

Polska Akademia Umiejętności ogłasza konkurs na następujące tematy:

1. „Osadnictwo jednego z okręgów Śląska w wiekach średnich”. Nagroda wynosi zł 1000. Termin nadsyłania prac do 31 grudnia 1934 r.

2. „Historja jednego z miast na Śląsku”. Nagroda wynosi 2000 zł. Termin nadsyłania prac do 31 grudnia 1935 r.

Prace konkursowe, pisane na maszynie, zaopatrzone nazwiskiem autora lub godłem wraz z kopertą, zawierającą nazwisko autora, należy nadsyłać w wyżej wymienionych terminach do Kance-

larji Polskiej Akademji Umiejętności. Praca nagrodzona staje się własnością Polskiej Akademji Umiejętności, która zastrzega sobie prawo ogłoszenia jej drukiem. Zarazem zastrzega sobie Polska Akademia Umiejętności prawo przyznania nagrody tylko wówczas jeśli praca odpowiadać będzie wymogom naukowym.

Wynik konkursu zostanie podany do publicznej wiadomości podczas uroczystego publicznego posiedzenia Polskiej Akademji Umiejętności, gdy chodzi o temat pierwszy w czerwcu 1935, gdy chodzi o temat drugi w czerwcu roku 1936.

10. Z KOMISJI KODYFIKACYJNEJ

Komunikat

Skład główny wydawnictw Komisji Kodyfikacyjnej znajduje się w Kasie im. Mianowskiego, Warszawa, Pałac Staszica.

11. FUNDUSZ WYDAWNICZY „RUCHU”

Na fundusz wydawniczy „Ruchu” złożyli

Pocztowa Kasa Oszczędności w Warszawie . . .	2 000 zł
Wojewódzki Zw. Komunalny w Poznaniu . . .	1 200 „
Wydział Powiatowy w Inowrocławiu	50 „

Zwracamy się do wszystkich przyjaciół naszego pisma z usilną prośbą przez pozyskiwanie nowych prenumeratorów jak również przez zasilanie „Funduszu Wydawniczego”. Wszelkie kwoty składane na fundusz wydawniczy „Ruchu” (P. K. O. 210 346) będą na tem miejscu ogłaszane.

